

Nro. 50.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből, Pénteken Junius 21-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s

A' Pazmaniták Collégiumának mostani igen
érdemes All-Rectorját, F. T. *Szajtler József* Urat
és F. T. *Palsovits Márton*, a' Nagy Tapoltsani
Megye All Esperestjét, és egyszersmind a' N Ta-
poltsányi Parochus Urat, a' Posonyi Megyé-
Kaptalannak Canonokjaivá tenni méltóztatott
Felséges Urunk.

Spanyol Ország.

A' *Spanyol szélekről* ezeket írták Május 25-
dikén: — Minekelőtte Marschal Massena *Sala-*
mankát, a' hova fő hadi szállását a' *Fuentes d'*
Onnoroi véres tsata után vitte vala, oda hagy-
ván Párisba elútazott volna, előbb a' seregeket
új tanyákba helyezettette. Az az armádia, melly

a' Marschal *Ney* elmenetelétől fogva , mint leg időssebb Generálisnak *Marchand*nak vezérlése alatt volt, 's a' Marschal *Marmont* oda érkezésétől fogva ő tőlle vezéreltetik , Ciudad-Rodrigo körül tanyázik , olyan rendelés mellett , hogy az Anglusoknak , ha onnan felől Salamanka tartományába bé ütni akarnának , áljon ellenek. A' Marschal *Massena* vezérlése alatt volt armádiát is *Marmont* vette , mint a' Portugalliai nevet viselő armádiánál most tsak egyedül találtató Marschal , egy ideig való (provisoriai) vezérlése alá. Ezen armádiá előtt, *Sante-Felice* és *Saumonoz* között, oly módon szállott meg a' Gen. *Regnier* vezérlése alatt egy más Frantzia sereg , hogy az Anglus Armádiának jobb szárnyát Rio-Seccónál szüntelenül szemügy alatt tarthassa. Még két más magános seregek , egyik az *Abrantesi* Herzeg , másik a' Gen. *Drouet* vezérlése alatt , oly módon mentek hátúlról szállásokra , hogy ha a' szükség kívánni találja , *Regnier*nek és *Marmont*nak azonnal segítségekre mehessenek. De úgy láttzik a' *Valadolidi* leg újjabb tudósításokból , hogy talám ezek a' Frantzia armádiák magok iparkodnak a' meg támadólag való tsatázást nem soká ismét elkezdni , tsak azt várják , hogy a' Marschal *Bessieres* vezérlése alatt lévő úgy nevezett Északi armádiától érkezzenek meg hozzájuk a' segítő seregek. Ezen két t. i. Északi Portugalliai armádiák , már külömben is egy plánum szerént kezdték tenni a' mozdulásokat. E' végre ment közelébről Marschal *Bessieres* *Valadolid*ból Salamankába , a' hova *Valadolid* mellől a' Vezérlése alatt lévő seregnek egy része is azonnal utánna indúlt. — O-Kastiliából

is külömbkülömb tsapatok rendeltettek Salamánka felé, 's azt beszéllik, hogy értékre esett a' Frantzia Vezéreknek az, hogy az Anglus ármádiának nagyobb része Alentejo tartományának fordulván, onnét Extremadurába szándékozott bényomúlni, hogy magát a' már ott lévő Spanyol insurgens tsapatokkal a' Lord Vellington személyes vezérlése alatt egyesítvén, Kadiksnak az ostrom alól való fel oldoztatásán iparkodjék. Ugyan ezen hír szerént Északi Portugalliában a' Coa mellett tsak a' Portugallusok maradtak 12000 Anglusokkal. Ha igaz ez a' hír, úgy az Anglusoknak ezen mozdúlásaikhoz képpest, a' Marschal Mármont Armádiájának is vagy Extremadura felé kell fordulni, vagy pedig a' Coa mellett lévő ellenséges linea megtámadása, 's az Északi Portugalliába való új béütés által Wellingtont arra kényszeríteni, hogy számos seregét ismét a' Douro mellé hozza vissza. Némellyek azt erősítik, hogy Marschal Massena tsak néhány hetekig fog Párisban múlatni, és ármádiájának vezérlését nem soká ismét által fogja venni.

A' mi az Andalúsiái újabb környülállásokat illeti, ezekről így írnak a' közönséges levelek *Madridból*: Nem lévén a' Gen. Graham expeditziójának, a' melly által az Anglus és Spanyol egyesült seregek Kadikst az ostrom alól fel akarták szabadítani, kívánt kimenetele, azolta újabb plánumot tsinált ugyan ezen tzéljának elérésére az ellenség. A' Kadixi Spanyol őrző seregeknek nagy része hajókra ült, és a' Gvadiána torkához evezvén, Ayamonte mellett a' partra kiszállott. Ennek a' seregek vezérlését arra a' *Blake* nevű Generálisra bízta az Insurgens Országlószék, a' ki

régebben Spanyol Országnek napkeleti részén vezérkedett, hanem egy idő óta az Országlószék tagja volt, a' hová az Anglusok tsinálták bé, a' kik igen nagy bizodalommal visetettek eránta. Egy másugyan tsak Insurgens Generális, Castannos, ki az Andalúsiái Insurgens Armádiát 1808-ban vezérelte, most ismét annak a' Spanyol ármádiának rendeltetett vezérévé, a' mellyet Generális Mendiczabál a' Badajozzi megverettetés után újra öszveszedett, és a' mellynek egy része most a' boldogúlt Romána seregének maradványa is. Ezen két insurgens vezérekhez, Blake és Castannos Generálishoz, bizodalommal viseltetnek az Anglusok. Ezekre a' bízott, hogy a' Gen. Beresford vezérlése alatt lévő Anglus sereggel, a' melly Badajoznak elesése után *Elvas* várának fedezésére küldtetett vala, egytértőleg dolgozzanak. Castannosra a' bízott, hogy Badajozt vegye vissza a' Frantziáktól, míg az alatt Beresford Extremadurát elfoglalván a' Gen. Latour-Maubourg vezérlése alatt ott tanyázó Frantzia csoportokat semmivé teszi. A' Blake vezérlése alatt Ayamontéhez kiszállott Insurgens ármádia eleibe az a' rendelés volt adattatva, hogy a' tenger mellől a' hegyek közzül előnyomúlván, *Sevillát* foglalja el, melly által Marschal *Victor* Kadixnak odahagyására kényszerítettetvén, e' szerént egész Andalusia szépen az Insurgensek' kezeire jutni gondoltatott. Beresford és Castannos már Extremadurába bényomúltak, a' *Tagus* vizét elfoglalták, és Badajozt körül kerítették vala. Latour-Maubourg magát onnét visszahúzáván, Badajozba elegendő őrző sereget küldött bé, s az után útját *Sevilla* felé kezdette folytatni,

hogy magát a' Marschal Soult seregeihez tsatolja. *Blake* a' M. Soult jó intézetei miatt útját egyenesen Sevilla felé nem folytathatván, tsak nem járhatatlan útakon kéntelenített Xeres-de-los-Cavalleros felé menni, hogy magát Beresfordal egyesithesse. —

„A' szövetséges seregeknek ezen mozdúlásaik alatt M. Soult egész Andalúziából Sevillához gyűjtött minden másutt nem elkerülhetetlenül szükséges seregeket; ugyan ezen időben egyéb számos segítő seregek is érkeztek meg Andalusiába; mind ezekből ő egy meg lehető erejű ármádiát formált Sevillánál. Balra a' hegyek között számos tsapatokat küldvén el részszerént a' *Blake* seregének hátulról való fenyegetésére, részszerént elesége útjának el vágására, ő maga, t. i. Soult a' fő ármádiától Badajoz felé útnak indult. Útjában a' *Latour-Maubourg* seregét is magához tsatolta. Addig míg ez meg eshetett, egyenesen a' Tágus felé vitte seregeit a' Fr. Marschal, ekkor pedig balra tsavarodván, úgy ejtette útját, hogy Almeadralejó és Badajoz között (ezen vártól délre valami 8 órányira) a' Beresford és *Castannos* seregeikre talált. Itt kemény veredésre került a' dolog, mellyben a' szövetségesek megverettettek. Egy tsapatja a' *Blake* seregének is részesült a' meg verettetésből. Badajoz ilyen módon az ostrom alól fel oldoztatván, az abban lévő Fr. Őrző sereg magát a' M. Soult ármádiájával öszve tsatolta. Miként menti meg magát a' *Blake* seregének több része, nem lehetett tudni, minthogy a' tenger felé vivő utak már elfoglaltatva lévén, oda vissza nem mehetett.“ — Eddig van a' Mádridi tudósítás. Ott

minden nap várták ezen nevezetes történet felől a' hivatal szerént való és környülállásos tudósítást, valamint szintén azt is, hogy azután mik történtek a' Badajosi vidékeken. Egyenesen Sevillából még semmi tudósítás nem érkezett volt a' dolog felől. Június 10-dike előtt (ezt jegyzik meg a' külső levelek) a' Párisi Monitőrben sem jött volt még ki erről semmi hivatal szerént való tudósítás.

Frantzia Birodalom.

A' 12-dik Juniusi Monitőrben az Almeidai erősségnek a' levegőbe lett felvettetéséről, és az őrző seregnek onnan való eljöveteléről jött ki egy környülállásos előadás, mellyben szép olvasni való dolgok találtnak: hanem igen hosszú lévén, ma nem szolgálhatunk kiadásával. Nevezetes környülállás a' többek között az a' mód, hogy a' kiütés előtt miképpen tétette Gen. Brenier minden ágyúit, szekereit, és minden egyéb hadi készületeit semmivé, hogy az ellenség azoknak hasznokat ne vehesse. — (Erről más alkalmatossággal bővebben).

A' Romai Király Keresztségi solennitássairól is környülállásos tudósítást adott ki a' Monitör, a' melly itt következik lehető rövidséggel: —

„Ő Cs. Felségek és a' Római Király, Jun. 8-kán estvéli 7 órakor St. Clouból, a' minden felől össze-futó véghetetlen sokaságnak örvendező kiáltozása közben, a' Thüilleriába bé jöttek.

„Jun 9-dikén reggeli 8 órakor az ágyúk dörgeése és harangok zúggása hírül adta a' solennitásoknak kezdődését; a' fegyveres tsapatok rendelt helyeikre kiállottak; az Érseki templom ajtajit és belső részeit a' Cs. testőrző sereg el-

foglalta; délutánni 2 órakor a' hintók rendbe állván, azokban 4 órakor a' Státus fő rendjei a' templom felé megindultak; a' Császárnak és Császárnénak megindulását estvéli 6 órakor ágyúk dörgése jelentette. A' templomhoz hét órakor érkezvén meg, annak fő ajtajánál a' Fő-Alamispnárius Kárdinális Fesch fogadta a' Fő Papsággal egyetemben ő Felségeket. A' Keresztatyai hívatalt az Ausztriai Császár ő Felsége képében a' testvér öttse a' Würtzburgi Nagy Hertzeg vitte véghez. Keresztanyák voltak a' Napoleon Császár anyja, és a' Nápolyi Királyné képében Hortensia (a' Hollandiai volt) Királyné. A' Római Király ezüstel szövett és hölgy-menyét (hermelin) bőrrel prémzett palástba volt öltözködve, mellynek hátra nyúló alját a' Valmyi Hertzeg (Marschal Kellermann) tartotta, vagy vitte utánna.

„A' kereszttségi tzeremóniának végbemenetele után, mellyet a' Cs. Fő Alamispnárius vitt véghez, így kiáltott fel három versben a' Czímeres Herold a' Chórusból: *Éljen a' Római Kiraly!* a' melly felkiáltás a' jelen lévőktől is mindannyiszor sokáig viszonoztatott. Különös buzgóságot gerjesztett a' jelenlévőkben az, midőn a' Császár a' kisedet a' Császárnétól, ki azt ezen idő alatt fennálva karjai között tartotta, elvévén, látható megilletődéssel magasan felemelte. Azután elkezdődött a' *Te Deum* és a' *Domine salvum fac*, melly után a' Fő Alamispnárius a' jelenlévőket az áldásadás által elbotsátotta. Másfél óráig tartottak a' kereszttségi czeremóniák. — Innen vatsorához mentek ő Cs. Felségek a' városházához, a' hol a' Párisi Polgármestertől beszéd által

fogadtattak. A' Császári asztal felemelt helyen volt felterítettve, a' melly mellett ezek a' személyek ültek: a' Császár mellett bal felől a' Császárné, mellette a' Hollandiai Királyné, mellette Borghese Cs. Hertzeg Aszszony, azután a' Würtzburgi Nagy Hertzeg; a' Császár jobbján felől az öreg Császárné a' Császár Anyja, azután a' Spanyol Király, a' Westphaliai Király, Printz Borghese, és az Olasz Vitze Király. A' Császár és Császárné karos székbe ültek kárpit alatt. A' szála' tzifraságai közt találtattak a' Frantzia Birodalom 49 első várossainak tzmereik, Páris, Róma, Amsterdám legelől egymásután, a' többek pedig az ábécé sorá szerént lévén helyheztetve. Azután Concert, 's az után a' trónusos szálában úgy nevezett Cercle következett, a' melyben sokakkal beszélgetett a' Császár. A' Városházától 11½ órakor távoztak el ő Felségek, a' hol akkor a' vendégség és bálozás elkezdődvén más nap viradta után is tartott. A' város egész éjjel meg volt világosítva. Míg a' solennitások a' templomban és a' városházánál folytak, az alatt a' város külömbkülömb részeiben lévő előljárók leányokat adtak férjhez, az italt és eleséget szünet nélkül osztották a' sokaságnak, külömbkülömb játékok tartattak, az Egyeség piatzán tűzjáték adatott, 's több e' félek.

A' Nemzeti Concilium még nem kezdődött volt el; gondolták, hogy 17-dikben fog elkezdődni.